

Notitie Reikwijdte en Detailniveau
planMER

BügelHajema

Plek voor ideeën

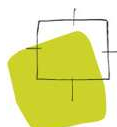
**Notitie Reikwijdte en Detailniveau
planMER**

Inhoud

Rapport

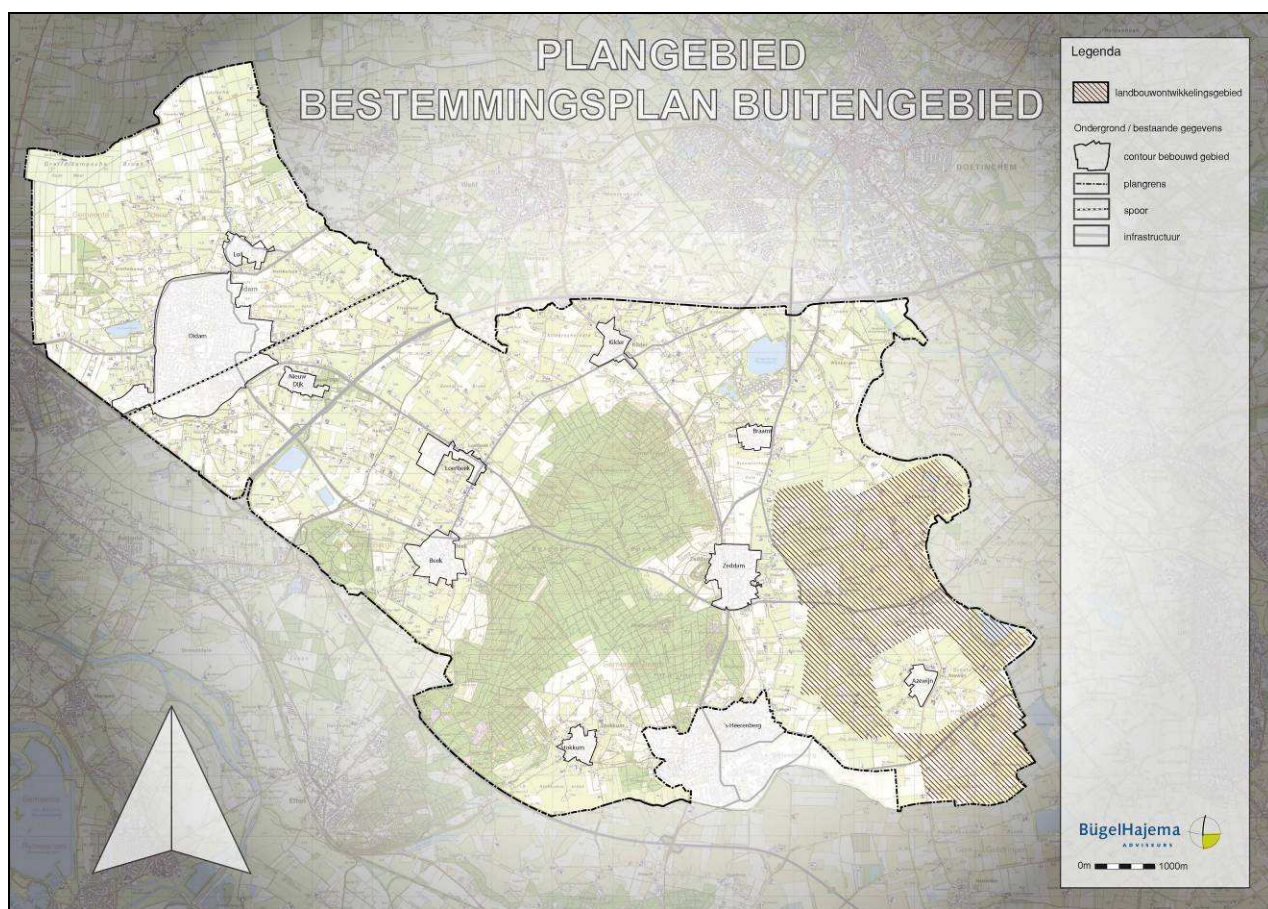
18 mei 2010

Projectnummer 151.00.01.20.00

Ideeën voor een plek

Overzichtskaart

Plangebied (kernen en LOG uitgezonderd)

Inhoudsopgave

1	Inleiding	7
1.1	Aanleiding	7
2	planMER	9
2.1	Waarom een planMER?	9
2.2	Wat is een planMER?	13
2.3	Procedure planMER	14
2.4	Relatie met andere MER's	15
3	Reikwijdte en detailniveau	17
3.1	Reikwijdte	17
3.2	Alternatieven	17
3.3	Detailniveau	19
4	Reacties bestuursorganen	27

1.1

Aanleiding

De gemeente Montferland heeft besloten tot een integrale herziening van het bestemmingsplan Buitengebied. Hiervoor bestaan meerdere aanleidingen:

- de geldende bestemmingsplannen van Didam en Bergh op een lijn brengen (harmonisatie);
- verwerking van het Reconstructieplan (met name onderscheid intensieve veehouderij en grondgebonden agrarische bedrijven) en het Streekplan;
- verwerking van de regionale beleidsinvulling voor functieverandering;
- vertaling van het nieuwe Landschapsonwikkelingsplan+;
- de inwerkingtreding van de nieuwe Wet op de Ruimtelijke Ordening (nWRO), waarin de actualisatieplicht is opgenomen. Bestemmingsplannen mogen niet ouder zijn dan 10 jaar. Daarnaast vereist de wet dat bestemmingsplannen conform SVBP2008 zijn en digitaal raadpleegbaar.

Daarnaast dienen nieuwe gemeentelijke beleidsnotities, zoals over wonen in het buitengebied en functieverandering een vertaling te krijgen in het bestemmingsplan.

In het kader van het bestemmingsplan Buitengebied dient een Milieueffectrapport voor Plannen (planMER) te worden opgesteld. De eerste stap om te komen tot een planMER betreft het opstellen van voorliggende Notitie Reikwijdte en het Detailniveau.

Daarbij dient te worden vermeld dat de op te stellen planMER alleen betrekking heeft op het grondgebied van de gemeente dat niet is aangewezen als landbouwontwikkelingsgebied. Voor dit landbouwontwikkelingsgebied Azewijn is reeds een afzonderlijke planMER opgesteld. Voor onderdelen van het op te stellen planMER zal ook gebruik worden gemaakt van de informatie uit de planMER voor het landbouwontwikkelingsgebied.

In deze Notitie wordt ingegaan op de volgende aspecten:

- Hoofdstuk 2 gaat nader in op de planMER-plicht, doel en inhoud en de procedure.
- Hoofdstuk 3 gaat in op Reikwijdte en detailniveau van het planMER en op de Alternatieven die in het planMER worden beoordeeld.
- Hoofdstuk 4 geeft aan hoe de bestuursorganen zijn betrokken bij het opstellen van deze notitie.

planMER 2

2.1

Waarom een planMER?

Wettelijk kader

De plan-m.e.r.-verplichting geldt voor wettelijk of bestuursrechtelijk voorgescreven plannen en programma's die:

- kaderstellend zijn voor toekomstige m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten ; of
- een passende beoordeling behoeven in het kader van de Natuurbeschermingswet (en daarmee in het kader van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, Natura 2000).

Maakt het bestemmingsplan m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten mogelijk?

Het bestemmingsplan maakt de vergroting van bouwblokken en daarmee de uitbreiding van intensieve veehouderijen mogelijk. Ook de omschakeling van melkveehouderij naar intensieve veehouderij wordt mogelijk gemaakt. Uit Bijlage C en D van het Besluit m.e.r. blijkt dat 'de oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting voor het fokken, mesten of houden van pluimvee of varkens' een m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteit is, wanneer onderstaande drempelwaarden worden overschreden.

Activiteit	Drempel m.e.r.-plicht	Drempel m.e.r.-beoordelingsplicht
Plaatsen voor mesthoenders	> 85.000	> 60.000
Plaatsen voor hennen	> 60.000	> 45.000
Plaatsen voor mestvarkens	> 3.000	> 2.200
Plaatsen voor zeugen	> 900	> 350

Het bestemmingsplan beoogt -ofwel bij recht ofwel via een ontheffing of wijzigingsbevoegdheid - de uitbreiding van bouwblokken mogelijk te maken. Ook worden bestaande - niet volledig ingevulde - bouwblokken in principe overgenomen. Tenslotte wordt ook de omschakeling van grondgebonden veehouderij naar intensieve veehouderij mogelijk gemaakt.

Conclusie

Op basis van deze uitbreidingsmogelijkheden die het bestemmingsplan, al dan niet bij recht, mogelijk maakt, is zeker niet uitgesloten dat drempelwaarden uit het Besluit m.e.r. worden overschreden. Er wordt derhalve geconcludeerd dat in het kader van het bestemmingsplan een planMER dient te worden opgesteld.

Is een passende beoordeling noodzakelijk?

In de nabijheid van het plangebied liggen de Natura 2000-gebieden Uiterwaarden IJssel en Gelderse Poort. Wanneer niet kan worden uitgesloten dat het bestemmingsplan significante negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied, moet een passende beoordeling worden doorlopen.

Negatieve effecten zouden met name kunnen ontstaan door de toename van de ammoniakemissie bij uitbreidingsmogelijkheden voor intensieve veehouderijen.

De gemeente is van mening dat op voorhand kan worden uitgesloten dat er sprake is van significant negatieve effecten. Hiervoor zijn de volgende argumenten aan te geven:

- In vergelijking met de nu geldende bestemmingsplannen zijn er inmiddels al veel bedrijven gestopt. Het aantal agrarische bouwpercelen op de kaart van het nieuwe bestemmingsplan neemt af met circa 100 in vergelijking met de geldende bestemmingsplannen (was circa 400, nu circa 300). Het nieuwe bestemmingsplan leidt daardoor tot een afname van een groot aantal potentiële emissiepunten voor ammoniak.
- De verwachting is dat de afname van het aantal bedrijven in de komende jaren verder zal doorgaan. Hier is enerzijds sprake van een autonome ontwikkeling. Anderzijds zal naar verwachting het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (AMvB Huisvesting) leiden tot een versnelde afname van het aantal bedrijven, doordat bestaande stallen op 1 januari 2013 moeten voldoen aan het Besluit. Bovendien heeft de gemeente via de notitie Ruimte voor Vernieuwing in het buitengebied goede mogelijkheden geboden voor functieverandering bij beëindiging van een agrarisch bedrijf.
- De ontwikkelingsmogelijkheden van intensieve veehouderijen in het verwevingsgebied en het extensiveringsgebied zijn op basis van het Reconstructieplan Achterhoek-Liemers beperkt. In het extensiveringsgebied komen geen bestaande agrarische bedrijven voor. In het verwevingsgebied mag alleen bij bestaande bedrijven de omvang van de intensieve veehouderij maximaal 1 ha bedragen. Daarbij wordt opgemerkt dat etagebouw niet mogelijk wordt gemaakt in het bestemmingsplan, waardoor het ontwikkelen van grote bedrijven op bestaande percelen en binnen 1 ha niet mogelijk is. Daarnaast is nieuwvestiging niet toegestaan.
- Conform het Reconstructieplan is ook omschakeling binnen het verwevingsgebied toegestaan. Dat wil zeggen dat een agrarisch bedrijf zonder intensieve veehouderij in beginsel mag omschakelen naar intensieve veehouderij. In het bestemmingsplan wordt dit echter niet als recht opgenomen, maar via een ontheffing. Als voorwaarde voor de ontheffing geldt dat de omschakeling niet mag leiden tot significant negatieve effecten op omliggende Natura 2000-gebieden. Dat wil zeggen dat in geval van omschakeling de effecten op de Natura 2000-gebieden specifiek voor die situatie worden bekeken. Hiermee kan worden uitgesloten dat omschakeling leidt

tot significante effecten op de Natura 2000-gebieden.

Omschakeling zal zich echter maar zeer beperkt voordoen, gezien de investeringen die dit vergt en de beperkte rendementen die daartegenover staan. Dit mede gezien de ontwikkelingsmogelijkheden in het verwevingsgebied (maximaal 1 ha en geen etagebouw).

- Het bestemmingsplan biedt dus alleen bij recht beperkte mogelijkheden voor uitbreiding met intensieve veehouderij bij bestaande bedrijven met intensieve veehouderij. Als een bestaande intensieve veehouderij wil uitbreiden binnen het kader van het Reconstructieplan, dan zullen de nieuwe stallen moeten voldoen aan het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (AMvB Huisvesting), zoals dat op 1 april 2008 in werking is getreden. Het Besluit bepaalt dat nieuwe stallen emissie-arm moeten zijn uitgevoerd. Hiertoe bevat het Besluit zogenaamde maximale emissiewaarden. Op grond van het besluit mogen alleen nog huisvestingssystemen met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde, worden toegepast. Hierdoor zal er niet of nauwelijks sprake zijn van effecten op de Natura 2000-gebieden.
- Het Reconstructieplan biedt ook mogelijkheden voor vergroting van bestaande bedrijven tot 1,5 ha intensieve veehouderij op ontwikkelingslocaties. Deze worden echter niet in het bestemmingsplan opgenomen.
- Verdere toename van de intensieve veehouderij wordt afgeremd doordat er dierrechten voor benodigd zijn vanuit de mestwetgeving. Een toename van de intensieve veehouderij op de ene plaats leidt dus naar verwachting tot een afname elders.
- Bovendien liggen de betreffende Natura 2000-gebieden op vrij grote afstand van het plangebied. Zowel de Gelderse Poort, als de Uiterwaarden IJssel liggen om meer dan 2 km afstand van de gemeentegrens van Montferland.
- Tenslotte kan nog worden verwezen naar het onderzoek naar de stikstofdepositie op nabije natuurgebieden ¹, dat in het kader van de ontwikkeling van het landbouwontwikkelingsgebied Azewijn (onder andere) in de gemeente Montferland door Alterra is uitgevoerd. Uit dit onderzoek blijkt dat als gevolg van de autonome ontwikkeling de gebiedseigen bijdrage (= stallen opslagmissies van de blijvers in gemeente Montferland en Oude IJsselstreek) zal dalen met circa 43 mol N/ha/jr, gemiddeld voor alle natuurgebieden binnen een straal van 10 km rond LOG Azewijn. Ten opzichte van de totale stikstofdepositie (2750 mol N/ha/jr in 2007) is deze daling zeer gering. Daarmee worden de kritische depositiewaarde voor stikstof op de natuurgebieden niet gehaald. Wel is er sprake van een daling en daarmee draagt het bij aan de verbetering van de milieuocondities voor natuur. De afname van de totale N depositie is nog onduidelijk en zal vooral afhangen van hoe de veehouderijsector zich ontwikkelt. Voor de intensieve veehouderij verwacht men in alle scenario's een licht krimp, maar de rundveesector kan mogelijk sterk groeien als gevolg van het wegvallen van het

¹ Bijdrage landbouw in en rondom landbouwontwikkelingsgebied Azewijnsebroek aan de stikstofdepositie op nabij natuurgebieden, Alterra, juni 2009.

melkquotum. De reductie in de N depositie zal afhankelijk van de ontwikkelingen in de rundveesector met 0 tot maximaal 10% dalen.

Ook als rekening wordt gehouden met nieuwvestiging in het landbouwontwikkelingsgebied van 5 à 15 bedrijven zal er, in combinatie met de autonome ontwikkeling, sprake blijven van een afname van de gebiedseigen depositie, omdat de reductie van de autonome ontwikkeling groter is dan de toename van de nieuwvestiging.

Dit onderzoek is natuurlijk specifiek voor het landbouwontwikkelingsgebied Azewijn gedaan, maar toont wel aan dat de kans op negatieve effecten klein is. Zeker omdat de kans op vergroting van intensieve veehouderijen in het overige gedeelte van het buitengebied veel kleiner is door de verweving met andere functies (met name burgerwoningen), mede gelet op de planologische ontwikkelingsmogelijkheden voor de intensieve veehouderij binnen het overige buitengebied.

Verder blijkt uit de opgestelde planMER voor het landbouwontwikkelingsgebied Azewijnsebroek ², dat de effecten van de ontwikkeling van het LOG op het Duitse Natura 2000-gebied ten zuiden van de landsgrens bij Azewijn en Netterden zeer beperkt zijn en kunnen voldoen aan de eisen die het Duitse bevoegd gezag stelt aan de instandhouding van het gebied (meer dan 500 m, dan geen negatieve effecten).

Conclusie

Een passende beoordeling is niet noodzakelijk, omdat kan worden uitgesloten dat er sprake zal zijn van significant negatieve effecten op nabijgelegen Natura 2000-gebieden, met name omdat:

- het aantal agrarische bedrijven sinds het vorige bestemmingsplan al fors is afgenomen en die afname de komende jaren zich zal doorzetten;
- uitbreiding van de intensieve veehouderij als recht beperkt is tot de bestaande bedrijven met intensieve veehouderij, die ook nog eens moeten voldoen aan het Besluit Huisvesting (toepassen emissie arme stallen). In geval van omschakeling wordt een regeling in het bestemmingsplan opgenomen waarbij vooraf moet worden aangetoond dat er geen significant negatieve effecten zijn op de Natura 2000-gebieden.
- Omschakeling is gelet op de planologische mogelijkheden in het overige buitengebied waarop de planMER betrekking heeft slechts in beperkte mate te verwachten gelet op de planologische mogelijkheden (maximaal 1 ha en geen etagebouw), de te plegen investeringen en de rendementen die hier tegenover staan.

² PlanMER LOG Azewijn, SAB, 3 november 2009, blz. 131.

2.2

Wat is een planMER?

Doel van een planMER is om de milieuaspecten reeds in een vroeg stadium van de planvorming te betrekken. In een planMER worden de effecten van voorgenomen activiteiten op de verschillende milieuaspecten beschreven.

In de 'Handreiking milieueffectrapportage van plannen (plan-m.e.r.)', een publicatie van het Ministerie van VROM (VROM 6161/April2006), wordt nader ingegaan op hoe de milieueffectrapportage van plannen (plan-m.e.r.), in zijn werk gaat.

Inhoudelijke eisen planMER

In de handreiking wordt tevens aangegeven dat een planMER (het Milieueffectrapport) aan de volgende inhoudelijke eisen dient te voldoen. De inhoudelijke vereisten van het planMER zijn:

- inhoud en doelstellingen van het plan en de mogelijke relatie met andere plannen;
- bestaande toestand van het milieu en de te verwachten ontwikkelingen als het plan niet zou worden uitgevoerd;
- relevante beleidsdoelstellingen en de wijze waarop hiermee in het plan rekening is gehouden;
- beschrijving van de mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen van zowel het plan als van redelijke alternatieven voor het plan, inclusief een motivering van de wijze waarop deze gevolgen bepaald zijn;
- beschrijving van mogelijke gevolgen van het plan op gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese vogel- en/of habitatrichtlijn;
- een beschrijving van maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden genomen om mogelijke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu te voorkomen, dan wel te beperken of ongedaan te maken;
- een overzicht van de leemten als het gevolg van het ontbreken van kennis of informatie;
- de voorgenomen monitoringsmaatregelen;
- een voor een algemeen publiek op begrijpelijke wijze geformuleerde samenvatting.

Met nadelige milieugevolgen worden mogelijke aanzienlijke milieueffecten bedoeld voor met name biodiversiteit, bevolking, gezondheid van de mens, fauna, flora, bodem, water, lucht, klimaatfactoren, materiële goederen, cultureel erfgoed met inbegrip van architectonisch en archeologisch erfgoed, landschap en de wisselwerking tussen deze elementen.

2.3

Procedure planMER

Het planMER-procedure omvat zeven stappen:

1. Openbare kennisgeving (artikel 7.11c)
Hierin wordt in ieder geval aangegeven:
 - a. Welke stukken waar en wanneer ter inzage worden gelegd.
 - b. Wie op welke wijze en binnen welke termijn de gelegenheid wordt geboden om zienswijzen naar voren te brengen.
 - c. Of de Commissie m.e.r. of een andere (onafhankelijke) instantie in de gelegenheid wordt gesteld advies uit te brengen. Toetsing door de commissie m.e.r. is in dit geval verplicht aangezien er niet uitgesloten kan worden dat er MER-plichtige activiteiten worden ontplooid op agrarische bedrijven binnen de ecologische verbindingzones (onderdeel van de EHS).
2. Raadplegen bestuursorganen en mogelijkheid zienswijzen.
De bestuursorganen die met de uitvoering van het plan te maken kunnen krijgen worden geraadpleegd over reikwijdte en detailniveau van het op te stellen milieueffectrapport (planMER, artikel 7.11b). Dit betreft in ieder geval gemeente (BG), provincie, waterschap en VROM-inspectie. Deze notitie Reikwijdte en Detailniveau vormt het document op basis waarvan de discussie met betrokken overheden zal plaatsvinden. Op basis van het overgangsrecht Wet modernisering m.e.r. (die waarschijnlijk op 1 juli 2010 inwerking zal treden) moet er ook de mogelijkheid worden geboden om zienswijzen in te dienen met betrekking tot de notitie reikwijdte en detailniveau.
3. Opstellen milieueffectrapport (planMER; artikel 7.11a).
4. PlanMER en ontwerpbestemmingsplan:
 - a. Terinzagelegging (artikel 7.26a) en mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen;
 - b. Eventueel toetsing Commissie m.e.r. (artikel 7.26b)
Toetsing van het MER is verplicht bij plannen waarvoor ook een passende beoordeling gemaakt moet worden en bij plannen die projectmer-(beoordelings)plichtige activiteiten mogelijk maken in een EHS gebied. In andere situaties kan de Commissie op vrijwillige basis worden ingeschakeld.
In het voorliggende geval is inschakeling van de Commissie m.e.r. dus verplicht.
5. Motiveren van de gevolgen van het planMER en de inspraak in het definitieve ontwerpplan (artikel 7.26d).
6. Bekendmaking en mededeling van het plan (artikel 7.26e).
7. Evaluatie van de effecten na realisatie (artikel 7.39).

2.4

Relatie met andere MER's

MER Reconstructieplan Achterhoek

In 2005 is het Reconstructieplan Achterhoek en Liemers vastgesteld als uitwerking van de nationale Reconstructiewet. In de reconstructie is het de bedoeling conflicterende belangen ruimtelijk te scheiden en de intensieve veehouderij te concentreren op duurzame locaties met toekomstperspectief. Dat betekent dat de intensieve veehouderij in de kwetsbare gebieden (rond dorpen en natuurgebieden) op termijn wordt afgebouwd, terwijl de sector tegelijkertijd op duurzame locaties wordt geconcentreerd door bedrijven daar ontwikkelingsruimte te bieden.

Om deze beweging te versterken en ruimtelijk in goede banen te leiden, is het landelijk gebied opgedeeld in drie zones:

1. Landbouwontwikkelingsgebieden

In deze gebieden krijgt de intensieve veehouderij goede ontwikkelingsmogelijkheden. De landbouwontwikkelingsgebieden zijn zo gekozen dat ook op termijn geen nieuwe belemmeringen zijn te verwachten vanuit de milieuwetgeving of vanuit landschappelijke kwaliteit. In de gemeente Montferland is het gebied rond Azewijn aangewezen als landbouwontwikkelingsgebied.

2. Extensiveringsgebieden

Gebieden waar de intensieve veehouderij op termijn wordt afgebouwd. De flanken van de stuwwal zijn in het reconstructieplan aangewezen als extensiveringsgebied. In de extensiveringsgebieden heeft de intensieve veehouderij nu al te maken met beperkte ontwikkelingsmogelijkheden.

3. Verwevingsgebieden

In deze gebieden kan intensieve veehouderij samengaan met andere functies en waarden. In het reconstructieplan worden binnen de verwevingsgebieden tevens ontwikkelingslocaties aangegeven. In deze gebieden kunnen bestaande bedrijfslocaties in principe een intensieve veehouderijtak ontwikkelen. De omvang van het bouwblok kan hierbij tot maximaal 1,5 ha worden vergroot.

Het Reconstructieplan is in feite het eerste plan dat een kader vormt voor m.e.r.(beoordelings)plichtige activiteiten. In het kader van het Reconstructieplan is ook een MER opgesteld. Deze MER dient als belangrijke informatiebron voor het op te stellen planMER. Waar nodig wordt de informatie uit dit MER geactualiseerd of geconcretiseerd voor het plangebied.

MER Landbouwontwikkelingsgebied Azewijn

Voor het Landbouwontwikkelingsgebied (LOG) Azewijn is een afzonderlijke planMER opgesteld. Voor zover dit gebied is gelegen in de gemeente Montferland, zal het worden meegenomen in het bestemmingsplan Buitengebied. Aangezien hiervoor een aparte planMER is gemaakt, worden ontwikkelingen in het LOG in dit planMER buiten beschouwing gelaten.

Bij de voorgestelde beoordelingswijze van milieueffecten is zoveel mogelijk aangesloten bij de notitie reikwijdte en detailniveau van het LOG.

Reikwijdte en detailniveau

3

3.1

Reikwijdte

Het plangebied voor de MER omvat het gehele buitengebied van de gemeente Montferland, met uitzondering van het landbouwontwikkelingsgebied Azewijn. Hiervoor is een afzonderlijke planMER opgesteld.

Het onderzoeksgebied kan, voor enkele milieuaspecten de plangrenzen overschrijden. Zo wordt bij het aspect natuur bijvoorbeeld ook gekeken naar de effecten op nabijgelegen natuurgebieden.

Als tijdshorizon voor de autonome ontwikkeling (nulalternatief) wordt tien jaar genomen, aangezien dit de planperiode van het bestemmingsplan is.

Inhoudelijk richt het planMER zich op de gevolgen van de ontwikkelingen in de landbouw in het verwevingsgebied. Aangenomen wordt dat de ontwikkelingen in het extensiveringsgebied zeer beperkt zijn, het landbouwontwikkelingsgebied wordt zoals reeds vermeld buiten beschouwing gelaten. In de volgende paragraaf wordt nader ingegaan op de wijze waarop de ontwikkelingen zijn vertaald naar alternatieven.

De volgende aspecten worden in het kader van deze planMER tegen het licht gehouden:

Marktontwikkelingen, archeologie, bodem, externe veiligheid, geluid, geur, landschap, lucht, natuur, verkeer, water en gezondheid.

3.2

Alternatieven

In een planMER dienen redelijke alternatieven te worden onderzocht. De Handreiking planMER van VROM zegt hierover het volgende: 'Bij het ontwikkelen van redelijke alternatieven gaat het er niet zo zeer om dat alle denkbare alternatieven worden onderzocht, maar dat de te onderzoeken alternatieven zo worden gekozen dat de besluitvorming zo optimaal mogelijk wordt ondersteund met milieu-informatie en dat de beschikbare speelruimte zo volledig mogelijk wordt belicht.'

De speelruimte in het bestemmingsplan Buitengebied uit zich in de ontwikkelingen die op landbouwgronden mogelijk zijn:

- Uitbreiding van bestaande intensieve veehouderijen tot maximaal 1 ha in verwevingsgebied.
- Uitbreiding van grondgebonden veehouderij.
- Omschakeling van grondgebonden veehouderij naar intensieve veehouderij.
- Omschakeling van intensieve veehouderij naar grondgebonden veehouderij.
- Ontwikkelen van niet-agrarische nevenfuncties.
- Functieverandering naar een niet-agrarische functie.

Om de speelruimte zo breed mogelijk te beoordelen, wordt voorgesteld in het planMER de volgende drie alternatieven te beoordelen:

- Nulalternatief;
Alleen die ontwikkelingen worden meegenomen, die op basis van het huidige bestemmingsplan mogelijk zijn en op basis van de huidige ontwikkelingen in de landbouw te verwachten zijn. Dit betekent dat intensieve veehouderij kan groeien binnen de bestaande ruimte die in het vigerende bestemmingsplan is aangegeven.
- Multifunctioneel landschap;
Dit alternatief gaat uit van een ontwikkeling waarbij nevenactiviteiten en functieverandering de boventoon voeren. Voor de intensieve veehouderij wordt hierbij uitgegaan van minimale groei van enkele bestaande bedrijven en voortgaande beëindiging van andere agrarische bedrijven. Omschakeling naar intensieve veehouderij zal in dit alternatief niet plaatsvinden.
- Intensivering en schaalvergroting;
Er wordt uitgegaan van intensivering en uitbreiding van bestaande (intensieve) veehouderijen en omvorming van grondgebonden veehouderij naar intensieve veehouderij. In dit geval wordt uitgegaan van maximale groei van de intensieve veehouderij op bestaande locaties en omschakeling naar intensieve veehouderij op basis van een reëel groeiscenario. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat er 10% van de huidige grondgebonden bedrijven omschakelen naar intensieve veehouderij. Deze beperkte inschatting is te verdedigen vanuit de verwachting dat omschakeling zich maar zeer beperkt zal voordoen, gezien de investeringen die dit vergt en de beperkte rendementen die daartegenover staan. Dit mede gezien de ontwikkelingsmogelijkheden in het verwevingsgebied (maximaal 1 ha en geen etagebouw).

3.3

Detailniveau

Het detailniveau richt zich op het geaggregeerd gemeentelijk niveau, en dus niet op het niveau van individuele bedrijven. Zaken die in het individueel vergunningstraject worden behandeld vallen buiten dit planMER. De effecten worden kwalitatief beoordeeld, enkel de huidige situatie zal zo mogelijk kwantitatief worden beschreven. Onderstaand wordt ingegaan op de toetsingscriteria per thema.

Archeologie

Voor dit onderwerp wordt gebruik gemaakt van de Cultuurhistorische Waardekaart, die door ArcheoPro voor de gemeente Montferland is opgesteld (31-10-2008).

Daaruit blijkt dat in de gemeente Montferland diverse archeologisch waardevolle terreinen voorkomen. Deze terreinen zijn voornamelijk gesitueerd rond de Montferlandse berg en de kernen 's Heerenberg, Zeddam en Didam. De archeologische vondsten en sporen van deze terreinen dateren uit verschillende perioden vanaf de Steentijd (circa zesduizend jaar geleden).

Tevens heeft ArcheoPro een gedetailleerde archeologische verwachtingskaart en een cultuurhistorische waardenkaart vervaardigd (april 2008), die een gedifferentieerd beeld laten zien van de archeologische verwachting en de cultuurhistorische waarden binnen de gemeente en die bovendien inzicht biedt in de gaafheid van bodem en reliëf.

De archeologische verwachtingskaart deelt de gemeente Montferland in zones met een hoge, middelmatige en lage archeologische verwachting.

In het buitengebied van Montferland zijn diverse deelgebieden te onderscheiden met een hoge archeologische verwachting. De archeologisch waardevolle gebieden moeten archeologisch worden onderzocht voordat activiteiten plaatsvinden die schade kunnen aanbrengen. Hiertoe worden archeologische dubbelbestemmingen in het bestemmingsplan opgenomen. Omdat dit van belang is op bedrijfsniveau en niet op planniveau wordt archeologie niet meegeenomen in het planMER. Bovendien wordt nieuwvestiging in het overige buitengebied (niet zijnde LOG) niet mogelijk gemaakt.

Bodem

De bodem in Montferland varieert van de hooggelegen, droge zandgronden (Montferlandseberg) tot de 'laag' gelegen nattere kleigronden. De bodem wordt door aspecten als verdroging en vermessing beïnvloed.

Echter doordat schaalvergroting naar intensieve veehouderij niet grondgebonden landbouw betreft, en dus niet onderscheidend zijn voor alternatieven, zal het aspect bodem niet beschreven worden in het planMER. De mogelijke, eventuele specifieke effecten van de individuele (agrarische) bedrijven op de bodem zullen op vergunningniveau van de bedrijven in beschouwing worden

genomen. Bovendien wordt nieuwvestiging in het overige buitengebied (niet zijnde LOG) niet mogelijk gemaakt.

Externe veiligheid

De mogelijke effecten op de externe veiligheid zullen op vergunningniveau van de bedrijven in beschouwing worden genomen en niet op planniveau. Externe veiligheid wordt niet meegenomen in het planMER.

Geluid

Door vergroting van (agrarische) bedrijven is er een toename aan geluid. Dit wordt onder andere veroorzaakt door ventilatoren en voermachines. Daarnaast kan ook vrachtverkeer een bijdrage leveren aan geluidsoverlast. Tevens zal bij functieverandering en nevenactiviteiten het geluidsniveau op de percelen kunnen veranderen. De effecten van geluid op geluidsgevoelige objecten zal kwalitatief nader worden behandeld.

Toetsingscriteria

De alternatieven in het planMER worden voor het aspect geluid aan het volgende criterium getoetst.

- Toename/afname geluidshinder.

Geur

De 'Wet geurhinder en veehouderij' (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader voor de milieuvergunning, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen. De Wgv vervangt de Wet stankemissie veehouderijen die van toepassing is in reconstructiegebieden en de drie 'stankrichtlijnen' die van toepassing zijn in de rest van Nederland.

De gemeente Montferland heeft momenteel geen geurvisie. (Wel is de geurbelasting in kaart gebracht van de bedrijven in het buitengebied). In het MER zal gekeken worden welke bedrijven mogelijk kunnen uitbreiden, rekeninghoudend met geurgevoelige objecten.

Toetsingscriteria

De alternatieven in het planMER worden voor het aspect geur aan het volgende criterium getoetst.

- Toename/afname aantal geurgehinderden.

Landschap

Een deel van de gemeente Montferland is als waardevol landschap te beschouwen. Binnen de gemeente worden drie grote landschapseenheden onderscheiden: In het LOP de volgende landschapsensembles onderscheiden:

1. de Montferlandsche Berg met krans van dorpen;
2. de historische rivierterrassen van de oeroude IJssel rondom Azewijn;
3. het zandgebied rondom Didam en Wehl.

Montferlandse berg

In het landschapsensemble van de Montferlandsche Berg komen de ontwikkelingen vanuit de dorpen die als een krans om het bos en de bouwlanden liggen. Een belangrijke opgave ligt in de inpassing van ontwikkelingen in de lage broekgebieden. In het LOP wordt dit ensemble verder onderverdeeld in:

- het bosgebied op de berg;
- de flank met akkers;
- de kring van dorpen;
- de ring van broekgebieden.

Rivierterrassen

De historische rivierterrassen bieden ruimte aan moderne en intensieve landbouwbedrijven, maar herbergen tevens allerlei karakteristieke elementen van de verre en nabije historie, zoals microreliëf, oude bewoningsplekken, knotbomen en vlechthekken. Voor Montferland relevante deelgebieden in dit ensemble zijn:

- het Landbouwontwikkelingsgebied;
- een brede band om het dorp Azewijn via het Azewijnse Broek naar Netterden;
- de reliëfrijke westelijke zoom langs de Oude IJssel.

Deze typen hebben naast de bovengenoemde kenmerken gebiedseigen karakteristieken. Dit gebied valt grotendeels samen met het LOG Azewijn dat buiten het kader van deze planMER valt.

Zandgebieden

De westelijke en oostelijke zandgebieden kennen een sterke verweving van landbouw, bewoning, recreatie, natuur en water. Dit heeft tot een rijk en kleinschalig landschap geleid, dat echter onder druk staat van onder meer schaalvergroting en wonen in het buitengebied. Vooral de zoom, de overgang van het zandgebied naar het rivierengebied dreigt het contrast te vervagen.

Hierin worden in het LOP de volgende deelgebieden onderscheiden:

- het komkleigebied ten westen en noorden van Didam;
- de zoom; kleigebied rond bovenzijde Didam en Wehl;
- zandgronden rond Didam en Wehl;
- de bossen en landgoederen in de EHS.

Toetsingscriteria

De alternatieven in het planMER worden voor het aspect landschap kwalitatief aan de volgende criteria getoetst.

- Verandering van de landschapsstructuur, in het bijzonder op de variatie in de landschapsstructuur (open vs. gesloten) en op de herkenbaarheid en identiteit van het landschap.
- Verandering van landschapselementen.
- Verandering van het verkavelingspatroon.

Lucht

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer (Wm). Op 15 november 2007 is het onderdeel luchtkwaliteit van de Wm in werking getreden.

De Wet Milieubeheer geeft grenswaarden voor stikstofoxide (NO), stikstofdioxide (NO₂), koolmonoxide (CO), fijn stof (PM₁₀), benzeen (C₆H₆), zwaveldioxide (SO₂) en lood (Pb). Er zijn grenswaarden voor jaargemiddelde en uurgemiddelde concentraties. Voor koolmonoxide, benzeen, zwaveldioxide en lood zijn bij landelijke metingen en berekeningen geen overschrijdingen van de grenswaarden geconstateerd of te verwachten. Hierbij kan worden verwezen naar het Nationaal Luchtkwaliteitsplan 2004 van het ministerie van VROM uit februari 2005 en de Rapportage Luchtkwaliteit 2006 van de provincie Gelderland uit September 2007.

Een gemeente kan diverse bronnen van luchtvervuiling binnen haar gemeentegrenzen hebben. Hierbij valt te denken aan bedrijven met luchtmissies, intensieve veehouderij, vlieg- en scheepvaart en vooral wegverkeer.

Omdat in het gebied de achtergrondconcentraties³ voor de meest kritische stoffen, NO, en PM laag zijn, wordt verwacht dat het plan geen significant effect zal hebben. In het planMER wordt fijnstof echter wel meegenomen omdat dit een maatschappelijk belangrijk onderwerp vormt. Berekeningen die mogelijk zijn uitgevoerd door de provincie zullen een onderdeel zijn van de toetsing om knelpunten op het gebied van fijn stof te bepalen.

Toetsingscriteria

De alternatieven in het planMER worden voor het aspect fijnstof aan het volgende criterium getoetst:

- Toename/afname knelpunten fijn stof.

Natuur

Natura 2000

In paragraaf 2.1 is reeds aangegeven waarom geen sprake zal zijn van significante effecten op Natura 2000-gebieden voor wat betreft de intensieve veehouderij. Dit wordt in de planMER nader onderbouwd, waarbij ook de verschillen tussen de alternatieven worden bekeken.

Ammoniak

De huidige en toekomstige situatie met betrekking tot de ammoniakdepositie op het Natura 2000-gebied en de ammoniakmilieugebruiksruimte zal op hoofdlijnen worden toegelicht in het planMER. Dit zal plaatsvinden aan de hand van bestaande onderzoeksrapporten op dit terrein, zoals:

³ De achtergrondconcentraties worden elk jaar door het MNP in opdracht van het ministerie van VROM vastgesteld.

- Bijdrage landbouw in en rondom landbouwontwikkelingsgebied Azewijnsebroek aan de stikstofdepositie op nabij natuurgebieden, Alterra, juni 2009.
- PlanMER LOG Azewijn, SAB, 3 november 2009.

Beschermde natuurmonumenten

Binnen de gemeente Montferland zijn geen beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingwet 1998 aanwezig. Het meest nabij gelegen beschermde gebied betreft het Beschermde Natuurmonument De Zumpe, welke gelegen is op een afstand van ongeveer 1,5 km vanaf de rand van het plangebied.

Ecologische Hoofdstructuur

In het midden van het buitengebied van Montferland ligt het Bergherbos dat als bestaand natuurgebied geheel onder de EHS valt. Daarnaast zijn vier kleinere bestaande natuurgebieden in het buitengebied aanwezig: Bosslag, De Bijvank, De Plantage en een gebied rond de watergang Waalsche Water. De genoemde gebieden worden door ecologische verbindingzones met elkaar verbonden. Door het buitengebied liggen vier ecologische verbindingzones. Hieronder worden deze genoemd met het bij behorende doeltype.

- Oude Ijssel-West: kamsalamander, das, rietzanger en winde.
- Montferland Noord: das.
- Grenskanaal: das en winde.
- Montferland Bijvanck: das.

Flora- en faunawet

Plannen en ontwikkelingen kunnen pas aan de Flora-en faunawet worden getoetst op het moment dat de exacte ingreep min of meer bekend is. Om die reden wordt de Flora- en faunawet in deze fase slechts globaal beschouwd. Er vindt een beoordeling plaats op basis van bestaande inventarisatie gegevens, er worden geen veldinventarisaties uitgevoerd.

Toetsingcriteria

De alternatieven in het planMER worden voor het aspect natuur aan de volgende criteria getoetst:

- Effect op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied (mate van ammoniakdepositie is belangrijk, maar er wordt ook naar andere mogelijk effecten gekeken, zoals verstoring).
- Effect op de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS): vernietiging, verstoring, versnippering en ammoniakdepositie.
- Effect op beschermde soorten Flora-en faunawet: vernietiging en verstoring.

Verkeer

Het plangebied wordt doorsneden door enkele doorgaande rijkswegen, te weten de A18 en de A12. Verder zijn er enkele provinciale ontsluitingswegen door het gebied en tal van gebiedstoegangswegen en erftoegangswegen.

Er wordt aangenomen dat de verkeerstoename door nieuwe ontwikkelingen minimaal is, aangezien er nu ook al agrarische bedrijven aanwezig zijn en de mogelijkheden tot uitbreiding beperkt zijn. Indien uitbreidingslocaties dichtbij elkaar blijken te liggen zal in het planMER wel de toename van het verkeer op de wegen die gebruikt worden vooraan- en afvoer voor de mogelijke locaties worden behandeld. Dit zal gedaan worden doorknelpunten te analyseren en mitigerende maatregelen voor te stellen.

Toetsingscriteria

De alternatieven in het planMER worden voor het aspect infrastructuur aan de volgende criteria getoetst:

- Verandering van verkeersintensiteiten.
- Verandering in de verkeersveiligheid.

Water

In het plangebied zijn een grondwaterbeschermingsgebied en drie drinkwaterwingebieden gelegen. In het plangebied liggen enkele SED (Specifieke Ecologische Doelstelling) wateren die waardevol zijn. De inrichting en het beheer van het waterhuishoudkundige systeem zijn voor de land- en waternatuur gericht op het veiligstellen en ontwikkelen van de land- en waternatuur en minstens het handhaven van de huidige waterhuishoudkundige situatie. Dit betekent 'stand-still' van de grondwaterstand ten opzichte van het maaiveld en het uitsluiten van de nadelige effecten van grondwateronttrekkingen en oppervlaktewaterbeheer in de omgeving van de aangewezen gebieden.

Doordat een uitbreidingen van de bedrijven bestaat het risico van uitstoot van vervuilende stoffen voor het grondwater en oppervlaktewater. In het planMER zal kwalitatief worden beschreven wat met name het risico voor het grondwaterbeschermingsgebied en de SED-wateren is. De effecten zullen in overleg met de gemeente en de waterschappen worden bepaald.

Toetsingscriteria

De alternatieven in het planMER worden voor het aspect water aan het volgende criterium getoetst:

- Risico op negatieve effecten voor grondwater (overlast) (Kwel).
- risico voor de oppervlaktewaterkwaliteit (SED-wateren).
- Risico van beïnvloeding grondwaterkwaliteit - invloed op grondwaterbeschermingsgebied.

In onderstaande tabel is per aspect opgenomen op basis van welke criteria alternatieven worden beoordeeld. De beoordeling zal in principe in op kwalitatieve wijze gebeuren. Indien dit er kwantitatieve gegevens voor handen zijn uit eerdere onderzoeken zullen deze gebruikt worden bij de beoordeling.

Gezondheid

Gezondheid in relatie tot intensieve veehouderijen is een onderwerp dat in de belangstelling staat. Het is echter ook een onderwerp waarover nog veel onzekerheden zijn. Dit komt door het grote hiaat in kennis over intensieve veehouderij en gezondheidsrisico's. Dit aspect wordt daarom niet opgenomen in het planMER.

Beoordeling effecten

De alternatieven worden beoordeeld op basis van de toetsingscriteria als opgenomen in de tabel. Per criterium zal het effect ten opzichte van het nulalternatief, worden uitgedrukt op basis van de onderstaande schaal:

++	sterk positief effect
+	positief effect
0	geen positief en geen negatief effect
-	negatief effect
--	sterk negatief effect

Aspect	Beoordelingscriterium
Archeologie	-
Bodem	-
Externe Veiligheid	-
Geluid	Geluidsemissie > Invloed op geluidsgevoelige bebouwing en stiltegebied
Geur	Toename/afname aantal geurgehinderden
Landschap en cultuurhistorie	<ul style="list-style-type: none">- Veranderingen in kenmerkende landschapsstructuur (openheid)- Verandering in kenmerkende landschapselementen- Verandering van kenmerkende verkavelingspatronen
Lucht	Toename/afname knelpunten fijn stof
Natuur*	<ul style="list-style-type: none">- Verstoring natuurgebieden (EHS en Natura 2000)- Ammoniakdepositie- Flora en Fauna, gericht op beschermde soorten
Verkeer	<ul style="list-style-type: none">- Verandering in verkeersintensiteiten- Verandering in verkeersveiligheid
Water	<ul style="list-style-type: none">- Grondwateroverlast (Kwel)- Oppervlaktewaterkwaliteit (HEN/SED)- Grondwaterkwaliteit - invloed op grondwaterbeschermingsgebieden- Natte EVZ
Gezondheid	-

*Uitgangspunt is dat bij het aanwijzen van verwevingsgebieden reeds rekening is gehouden met de aanwezige natuurgebieden, waardoor aspecten als vernietiging en versnippering niet aan de orde zijn.

Reacties bestuursorganen 4

PM: verwerken reacties bestuursorganen/ aangeven hoe die in deze notitie zijn verwerkt.

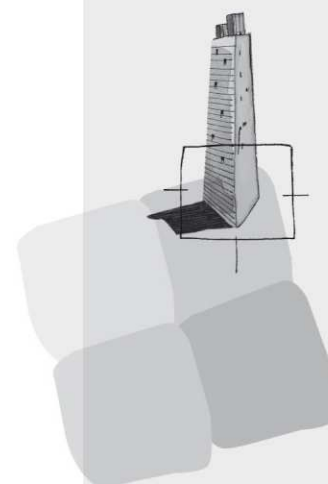
Colofon

Opdrachtgever
Gemeente Montferland

Contactpersoon
de heer L. Bosch

Projectleiding
De heer drs. H.J. Veldhuis

Projectnummer
151.00.01.20.00

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordening en Milieu BNSP
Utrechtseweg 7
Postbus 2153
3800 CD Amersfoort
T 033 465 65 45
F 033 461 14 11
E amersfoort@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort